

Internationella Engelska skolan i Sverige AB ber härmed att få lämna följande svar på remiss i utredningen

U2022/02568

Elever i grundskolan, specialskolan, sameskolan och gymnasieskolan ska lättare få läsa i snabbare takt och på en högre nivå

Regeringens förslag:

4 Elever i grundskolan, sameskolan och specialskolan ska kunna läsa på en högre nivå

4.1 Det ska framgå av läroplanerna för grundskolan, specialskolan och sameskolan att skolan har ett särskilt ansvar även för de elever som lätt uppfyller betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper.

Rektor ska ha ett särskilt ansvar för att elever får möjlighet att studera på en högre nivå.

Bra och tydligt förslag som IES står bakom i sin helhet

4.2 Rektorn ska kunna besluta att en elev i grundskolan, specialskolan eller sameskolan får läsa en eller flera nivåer i ett ämne enligt gymnasieskolans ämnesplan om eleven bedöms ha goda förutsättningar att klara studierna och elevens vårdnadshavare medger det.

Nivåer i ett ämne som en elev i grundskolan, specialskolan eller sameskolan läser enligt gymnasieskolans ämnesplan ska betygsättas enligt de bestämmelser som gäller för gymnasieskolan. Sådana betyg ska utfärdas separat.

Bra förslag som IES uppmuntrar men förslaget saknar tydlighet gällande genomförandet.

Behöriga gymnasielärare behövs för genomförandet av den undervisning som efterfrågas och behövs också för att genomföra den betygsättning som följer av undervisning och bedömning av elevernas kunskaper. Man får förutsätta att de flesta gymnasielärare redan i dag arbetar 100% på sina arbetsplatser. Med tanke på nedanstående förslag om att frångå läsårstider och förläggning av undervisningstider för elever att kunna genomgå denna utbildning måste man också lösa tillgången till behörig personal under motsvarande tider. Ska det krävas att gymnasielärare arbetar helger och kvällar för att tillgodose elevers önskan/behov av att läsa gymnasiekurser i enlighet med regeringens lämnade förslag?

Kommer det också finnas en obligatorisk skyldighet för gymnasieskolan att ställa upp och hjälpa till i en situation där en grundskoleelev bedöms ha behov av ytterligare stimulerande insatser i form av möjligheter att läsa gymnasiekurser? Om huvudmannen för grundskolan där eleven är inskriven saknar gymnasieskola finns det då några garantier för att ett sådant samarbete ska kunna komma till stånd mellan grundskolan och gymnasieskolan? Hur förhåller sig situationen mellan fristående skolor och kommunala skolor i detta avseende? Kommer det att finnas en reell möjlighet för en liten grundskola där huvudmannen enbart driver denna grundskola att i realiteten ges möjlighet att stimulera en elev inskriven i denna grundskolan genom att erbjuda vidare studier på gymnasienivå vid en gymnasieskola med annan huvudman? För att detta ska bli praktiskt möjligt behövs regler som också ålägger gymnasieskolan att fullfölja sin del av ett sådant ansvar för att ge grundskoleelever möjligheter till att läsa vissa kurser på gymnasienivå.

4.3 Om en elev i grundskolan, specialskolan eller sameskolan läser på en högre nivå, ska huvudmannen få besluta att elevens läsår ska ha en annan omfattning eller börja och sluta vid andra tidpunkter än vad som anges i skolförordningen. Huvudmannen ska också få besluta att elevens skolarbete inte ska förläggas måndag - fredag eller vara så jämnt fördelat över dessa dagar som möjligt. Elevens skolarbete ska inte heller behöva förläggas så att eleven så långt som möjligt får sammanhållen skoldagar.

Ett bemyndigande ska införas i skollagen som möjliggör att sådana bestämmelser införs i skolförordningen.

IES ställer sig tveksam till förslaget på grund av otillräckligt genomtänkta praktiska lösningar som är möjliga för alla huvudmän.

Ogenomtänkt förslag som skapar många praktiska frågor och problem i nuvarande verksamheter. Ska gymnasielärare eller högskolelärare förväntas arbeta kvällstid eller på helger eller med förkortade ferier för att tillmötesgå dessa utökade möjligheter för elever att läsa på nästa nivå?

4.4 Fjärrundervisning ska alltid få användas för en elev i grundskolan , specialskolan eller sameskolan på nivåer i ett ämne som eleven läser enligt gymnasieskolans ämnesplan

IES ställer sig tveksam till förslaget på grund av otillräckligt genomtänkta praktiska lösningar som är möjliga för alla huvudmän.

Eftersom fjärrundervisning har samma krav på samma tid för utbildningens förläggning i tid som vanlig närundervisning uppkommer samma frågeställning här. När ska undervisningen genomföras? Efter lärarnas ordinarie undervisningstid? I samband med grupper av gymnasiestudier i samma ämne på gymnasieskolan? I så fall hur påverkas grundskoleelevens möjligheter att följa sitt ordinarie schema? Det krävs i så fall samordnad schemaläggning mellan gymnasieskolan och grundskolan så att möjligheter till fjärrundervisning uppnås. Hur ska detta genomföras i de fall som exemplifierats ovan där en huvudman enbart har en grundskola och måste samarbeta med en gymnasieskola med annan huvudman? Det finns uppenbara svårigheter att få till gemensam schemaläggning för att möjliggöra fjärrundervisning och då återstår enbart tider utanför ordinarie schema vilket innebär svårigheter för gymnasielärare med redan fulla tjänstefördelningsplanerna.

4.5 Uppgifter som avser undervisning i ett ämne enligt gymnasieskolans ämnesplan ska inom grundskolan, specialskolan och sameskolan få överlämnas på entreprenad till en huvudman för gymnasieskolan

IES ställer sig tveksam till förslaget på grund av otillräckligt genomtänkta praktiska lösningar som är möjliga för alla huvudmän.

Bra förslag men ger samma praktiska svårigheter som angetts ovan. Gemensam schemaläggning mellan huvudmannaskolan och entreprenadskolan torde knappast vara möjligt och då återstår undervisning på tider som också ligger utanför ordinarie lärares tjänstgöringsscheman?

5 Elever i gymnasieskolan ska få större möjligheter att nå längre i sin kunskapsutveckling

5.1 Det ska framgå av läroplanen för gymnasieskolan att särskild uppmärksamhet ska ägnas åt både elever som har svårigheter att nå målen för utbildningen och de elever som lätt uppfyller betygskriterierna

Rektor ska ha ett särskilt ansvar för att underlätta för elever som studerar på en högre nivå

Bra och tydligt förslag som IES står bakom i sin helhet

5.2 Rektorn ska kunna besluta att högskolekurser får ingå i ett utökat program i gymnasieskolan om eleven på ett tillfredsställande sätt kan antas genomföra såväl sin ordinarie gymnasieutbildning som högskolekurserna. En elev som följer ett sådant utökat program ska inte ha rätt till garanterad undervisningstid utöver den som föreskrivs i skollagen.

Betyg på högskolekurser ska inte redovisas i elevens examens- eller studiebevis från gymnasieskolan

Bra och tydligt förslag som IES står bakom i sin helhet

5.3 Om en elev i gymnasieskolan deltar i en eller flera kurser vid en högskola ska huvudmannen få besluta att elevens läsår ska ha en annan omfattning eller börja och sluta vid andra tidpunkter än vad som anges i gymnasieförordningen. Huvudmannen ska också få besluta att elevens arbete inte ska förläggas måndag-fredag eller vara så jämnt fördelade över dessa dagar som möjligt. Elevens skolarbete ska inte heller behöva förläggas så att eleven så långt som möjligt får sammanhållna skoldagar och skoldagarna ska inte behöva vara så jämnt fördelade över läsåret som möjligt

Samma argument som under 4.2 och 4.3

5.4 Huvudmannen ska för en elev kunna besluta att utbildning inom ett nationellt program i gymnasieskolan får fördelas på kortare tid än tre läsår, om eleven medger det.

6 Insatser för att utveckla förutsättningarna för studier på högre nivå

6.1 Statens Skolverk ska få i uppdrag att stärka och stödja skolors arbete med att ge elever som lätt uppfyller kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna den ledning och stimulans de har rätt till. Vissa insatser som avser skolans förutsättningar för att ge alla elever tillräckliga utmaningar ska riktas till skolchefer och rektorer. Stödinsatser i form av kompetensutveckling ska riktas till lärare och till personal inom elevhälsan

Bra och tydligt förslag som IES ställer sig bakom i sin helhet

6.2 Statens Skolverk ska få i uppdrag att informera universitet och högskolor om de utökade möjligheterna att läsa på en högre nivå inom gymnasieskolan. Skolverket ska i detta arbete inhämta synpunkter från UHÄ, UHR och andra berörda myndigheter

Bra och tydligt förslag som IES ställer sig bakom i sin helhet

Förslaget bör kompletteras med information till gymnasieskolor om möjligheterna för grundskoleelever att läsa på gymnasienivå, allt för att förbättra möjligheterna till samarbete mellan skolformerna, särskilt vid fall av olika huvudmän för respektive skolform.

För Internationella Engelska skolan i Sverige AB

Eva Andersson,skoljurist